
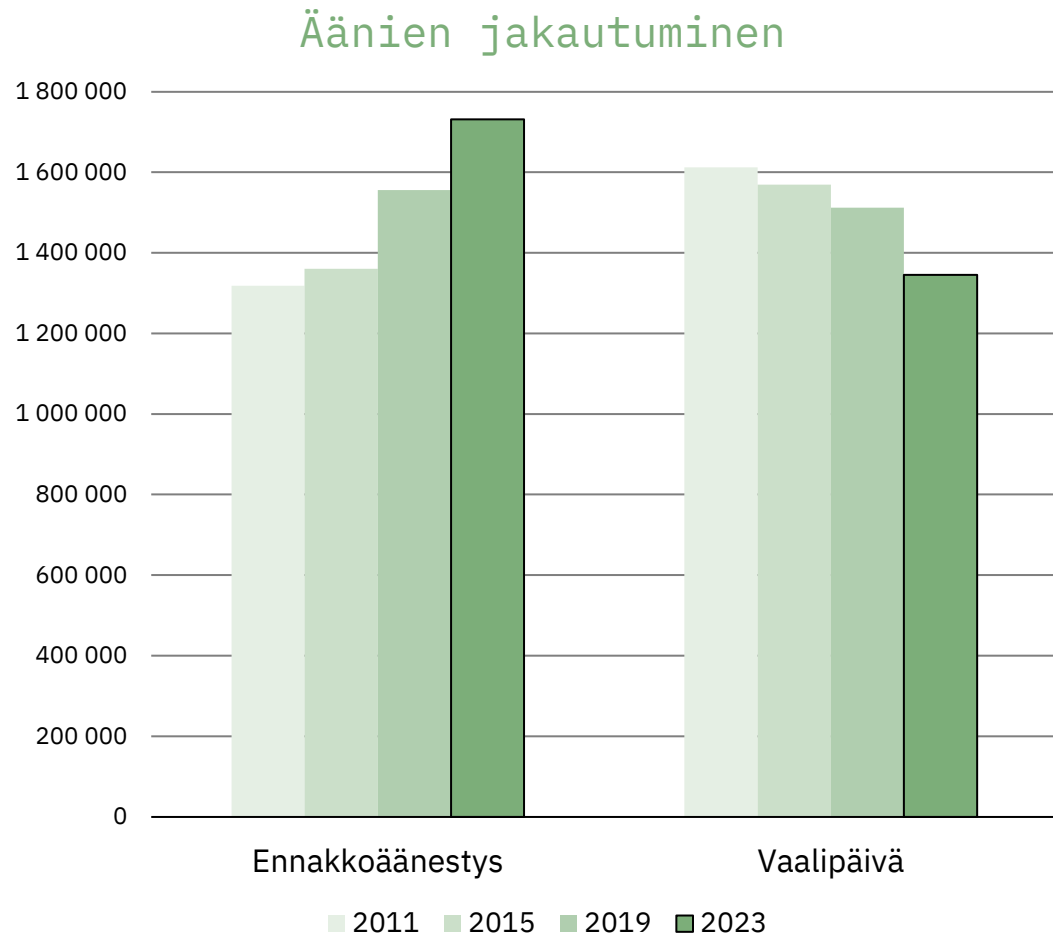

Vaalituloksen arviointia

Rotaryt Lahti
13.4.2023
Jyri Häkämies

 Elinkeinoelämän
keskusliitto

Vaaleissa annettiin 3,08 miljoonaa ääntä

- Ennakoäänien osuus kaikista äänistä oli 56 %, äänestämisen painopiste on siirtynyt vaalipäivästä ennakoäänestykseen
- Äänestysaktiivisuus laski viime vaalien 72,1 %:sta 71,9 %:iin
- Annettujen äänien määrä kuitenkin kasvoi 10 500:lla
- SDP voitti ennakoäänestyksen 20,9 %:n kannatuksella, perussuomalaiset vaalipäivän 21,6 %:n kannatuksella

Oppositio voitti vaalit

Analyysi: Suomalaiset äänestivät Sanna Marinin hallituksen ulos

Äänestäjät halusivat jotain muuta kuin nykyisen hallituspohjan, kirjoittaa Ylen politiikan toimituksen tuottaja Maria Stenroos.

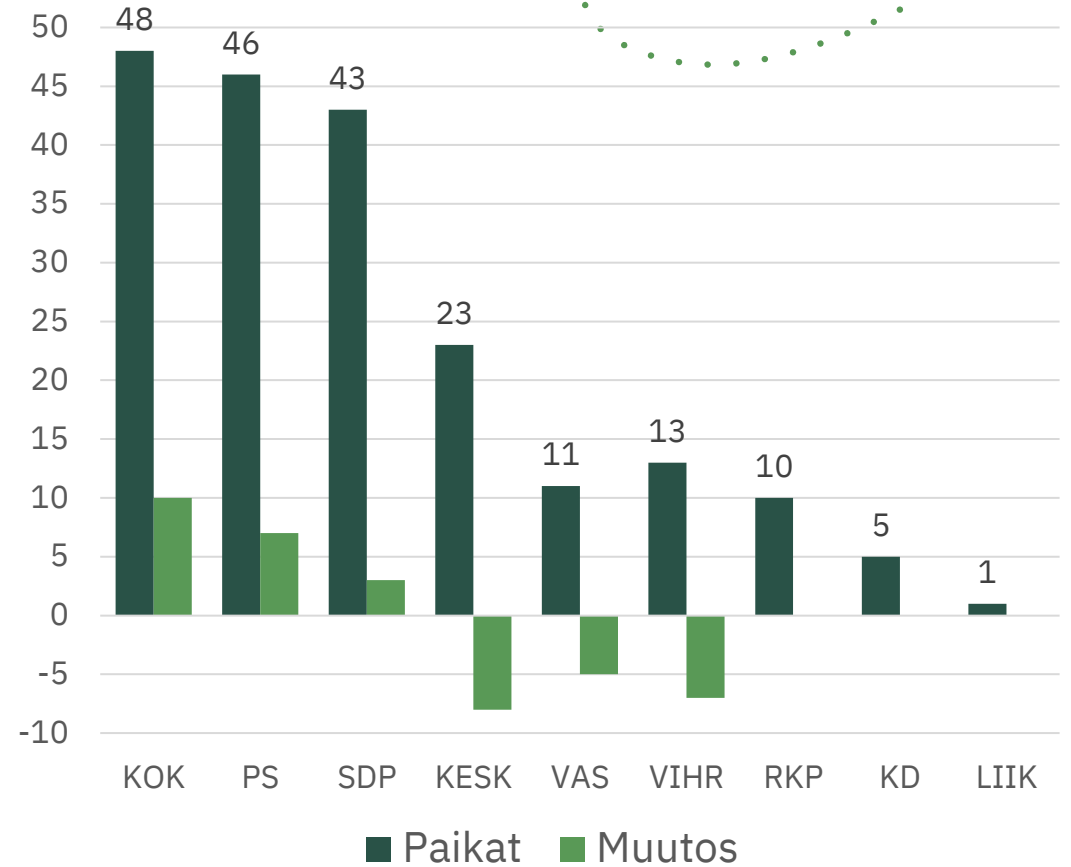
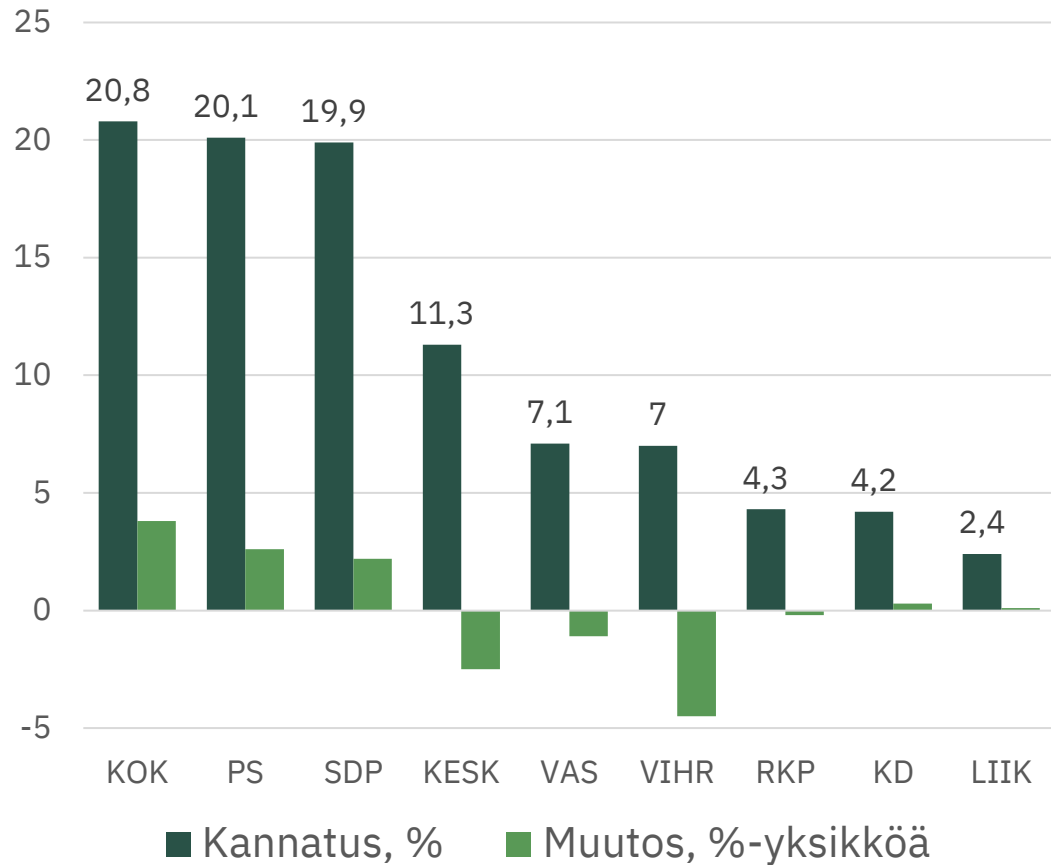
**Orpo julistautui voittajaksi:
"Kokoomuksen johdolla
lähdetään neuvottelemaan" –
Purra liikuttui, Anderssonia
"v*tutti kuin pientä eläintä"**

Eduskuntavaalien 2023 tulos

Muutos vuoden 2019 vaaleista

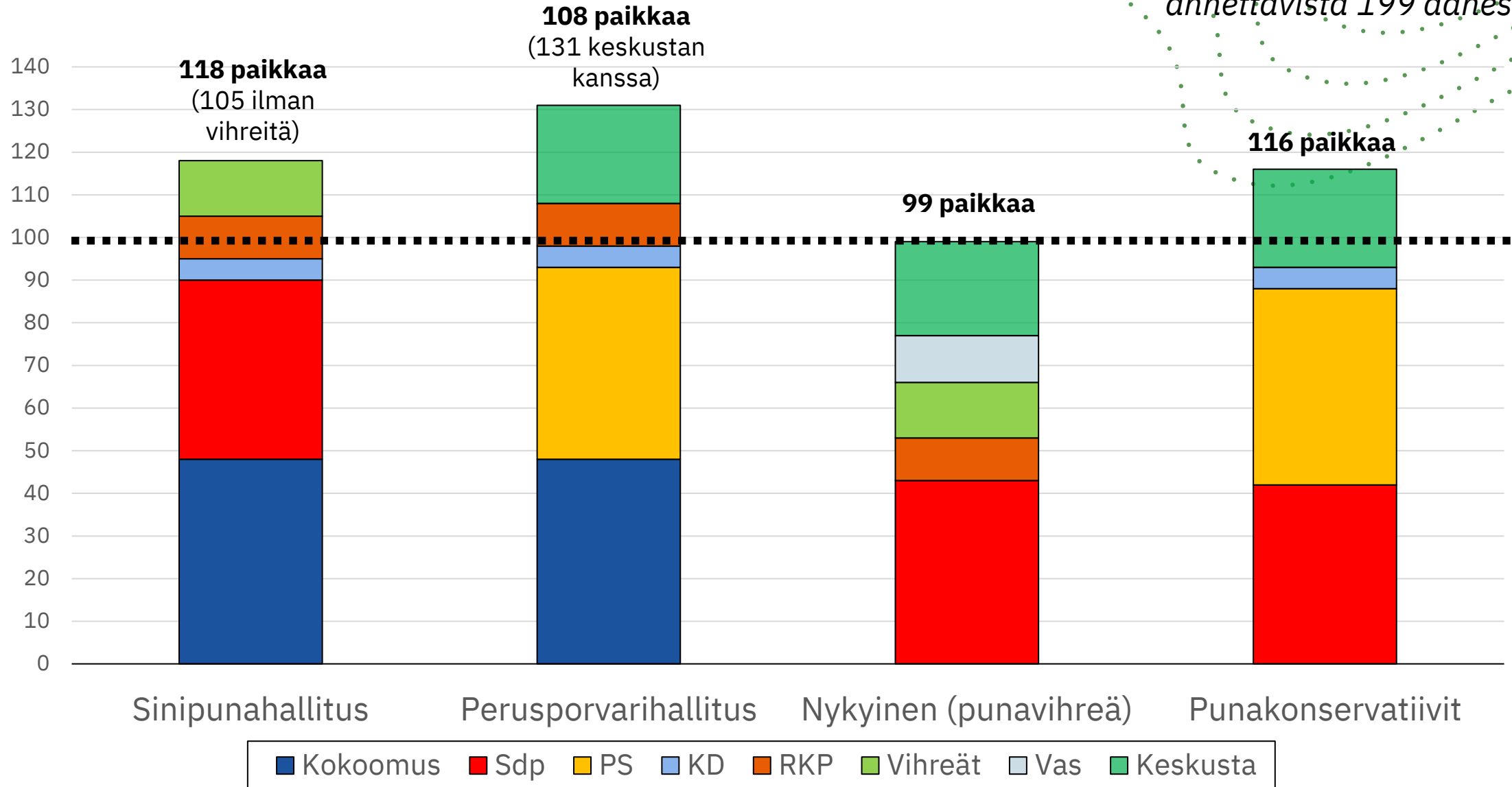
Hallituspuolueet menettivät yhteensä 17 paikkaa, oppositiopuolueet voittivat yhteensä 17 paikkaa

RKP:n luvussa on mukana Ahvenanmaan edustaja

Eri hallituspohjien vahvuudet

Enemmistöhallituksen edellyttämä
luottamus pohja eduskunnassa
annettavista 199 äänestä

Hallituspohjien plussat ja miinukset EK:lle

Kokoomus + Perussuomalaiset – keitä muita?

Plussat	Miinukset
Talous ja verot – velkaantumisen katkaisuun tiekartta	Työperäinen maahanmuutto – löytyykö kompromissi?
Työmarkkinalinja – työlainsäädännön uudistukset, työttömyysturvan porrastus	EU-linjaus – yhteisvastuun blokkaukset, mutta mitä muuta?
Energialinjaukset - ydinvoima	Hakaniemi kapinoi – luvassa Senaatintoria ja mediavaikuttamista
Hallinnon paisuminen loppuu	Kestääkö PS:n eduskuntaryhmä vaikeita päätöksiä, pysyykö hallitus kasassa?

Hallituspohjien plussat ja miinukset EK:lle

Sinipunahallitus

(Suurin kok, muut: sdp, vihreät, rkp, kd)

Plussat	Miinukset
Työmarkkinarauha ilman uudistuksia	Talouslinja – mitä saadaan sovittua
Vihreä siirtymä	Työmarkkinauudistuksissa etanan vauhti – EK:n rooli kasvaa, vaikka ei haluta
EU-politiikka	Ay-liike vahvasti hallituksessa
Kaupunkipolitiikka	Velkalinja epäuskottava

Kokoomus

- Kokoomus hyötyi SDP:n strategiasta, joka hyydytti vihreiden ja vasemmistoliiton kannatuksen ja johti tilanteeseen, jossa kokoomus sai otettua täysimääräisesti tarjolla olleet lisäpaikat
- Kokoomus hyötyi myös vihreiden äänestäjien protestista Ohisaloa ja puolueen talouslinjaa kohti
- Puolueen tulos on vastaava kuin edellisen oppositiokauden (2003-2007) jälkeen
  - 2007: +10 paikkaa ja +98 037 ääntä
  - 2023: +10 paikkaa ja +119 920 ääntä
- Petteri Orpo valitaan eduskunnan puhemieheksi keskiviikkona 12.4. ja hallitustunnustelijaksi perjantaina 14.4.

”Tuli. Iso. Voitto! Kokoomuksen johdolla lähdetään neuvottelemaan Suomeen hallitusta.”

– puheenjohtaja Petteri Orpo

Kokoomuksen ääniharavat

Ehdokas	Vaalipiiri	Äänimäärä
Elina Valtonen	Helsinki	35 623
Antti Häkkänen	Kaakkois-Suomi	21 372
Petteri Orpo	Varsinais-Suomi	17 347
Kai Mykkänen	Uusimaa	15 088

Perussuomalaiset

- Perussuomalaisille puolueen paras tulos ikinä – jytty ylitettiin 7:llä paikalla ja lähes 60 000 äänellä
- Puolue hyödynsi täysimääräisesti keskustan kannatuksen sulamisen pohjoisissa vaalipiireissä (Lappi, Oulu ja Savo-Karjala) – lisäksi puolue oli suurin Satakunnassa, Hämeessä ja Vaasassa
- Riikka Purra on valtakunnan ääniharava
- Perussuomalaiset dominoivat sosiaalisessa mediassa: puolueen ääniharavat, kuten Sebastian Tynkkynen, Mauri Peltokangas, Miko Bergbom ja Joakim Vigelius, ovat tuttuja niin YouTubesta kuin TikTokista

"Rakkaat perussuomalaiset, tiedättekö te, mitä te olette tehneet? Te olette tehneet tämän puolueen parhaan vaalituloksen koskaan."

– puheenjohtaja Riikka Purra

Perussuomalaisten ääniharavat

Ehdokas	Vaalipiiri	Äänimäärä
Riikka Purra	Uusimaa	42 589
Jussi Halla-aho	Helsinki	21 655
Sebastian Tynkkynen	Oulu	17 381
Mauri Peltokangas	Vaasa	14 542

SDP

- Pääministeripuolue on nostanut kannatustaan 1983, 2003 ja 2023
- Mutta SDP otti Pyrrhoksen voiton – taktista äänestämistä ja pääministerivaalia korostanut strategia romahtutti muiden punavihreiden puolueiden kannatuksen (ja niiden tulevaisuuden puoluetuen määrän romahtaessa)
- SDP teki nuorennusleikkauksen: uusia läpimenijöitä ovat mm. Eemeli Peltonen, Pinja Perholehto, Elisa Gebhard ja palaajia Joonas Räsänen, Nasima Razmyar – putoajia ex-pääministeri Antti Rinne ja kuntaministeri Sirpa Paatero

”Pitkästä, pitkästä aikaa pääministeripuolueen asemasta on kasvatettu kannatusta, kasvatettu paikkamäärää. Se on tosi hyvä saavutus, vaikka...”

– puheenjohtaja Sanna Marin

Sdp:n ääniharavat

Ehdokas	Vaalipiiri	Äänimäärä
Sanna Marin	Pirkanmaa	35 623
Antti Lindtman	Uusimaa	17 843
Eveliina Heinäluoma	Helsinki	15 697
Nasima Razmyar	Helsinki	13 848

Keskusta

- Keskusta sai ydinkannattajansa liikkeelle – laskua kuntavaalien äänimäärästä vain 14 000
- Puolue ei onnistunut houkuttelemaan ollenkaan liikkuvia äänestäjiä ja siltä puuttuu kunnan ääniharavat
- Keskusta ei suurin yhdessäkään vaalipiirissä, monissa pienissä kunnissa yhä se valtapuolue
- Sotien jälkeen syntyneen sukupolven häviäminen äänestäjäkunnasta ei tapahtunut vielä näissä vaaleissa, mutta on edessä neljän vuoden kuluttua
- Kahdeksassa vuodessa puolue on nyt menettänyt 26 paikkaa

Ensiksi: ”Kovin vaikea on nähdä, että olisimme hallitusvastuussa.”

Myöhemmin: ”Ensisijainen vastuu siitä, että Suomeen syntyy hallitus, on nyt jollain muulla kuin Suomen keskustalla.”

– puheenjohtaja Annika Saarikko

Keskustan ääniharavat

Ehdokas	Vaalipiiri	Äänimäärä
Antti Kaikkonen	Uusimaa	12 654
Annika Saarikko	Varsinais-Suomi	8 550
Katri Kulmuni	Lappi	8 396
Eeva Kalli	Satakunta	7 925

Vihreät

- Vihreät menetti 40 prosenttia viime vaalien kannatuksestaan
- Puolueen tuloksessa on yhtymäkohtia vuoden 2011 vaaleihin, jossa vihreiden kannatus laski sinivihreän hallituksen jälkeen
- Vihreiden puoluekokous on kesäkuussa – vanhojen askelmerkkien pohjalta puheenjohtajaehdokkaiden ilmoituksia voidaan odottaa 6.5.2023 mennessä
  - Maria Ohisalolla lienee Anni Sinnemäen kohtalo
  - Vahvoilla pj-pelissä ovat Fatim Diarra, Atte Harjanne ja Oras Tynkkynen

”On suoraselkäistä ja rehellistä myöntää, että tämä on vaalitappio.”

– puheenjohtaja Maria Ohisalo

Vihreiden ääniharavat

Ehdokas	Vaalipiiri	Äänimäärä
Pekka Haavisto	Helsinki	8 019
Maria Ohisalo	Helsinki	6 926
Fatim Diarra	Helsinki	6 736
Atte Harjanne	Helsinki	5 795

Vasemmistoliitto

- Vasemmistoliitto kärsi eniten SDP:n strategiasta – pieni kannatuslasku riitti pudottamaan puolueen monissa vaalipiireissä viivan alle ja puolue sai historiansa huonoimman tuloksen paikoissa (11), kannatus oli yhtä alhaalla vuoden 2015 vaaleissa
- Pj-kaudellaan Li Andersson muutti vasemmistoliiton punavihreäksi, feministiseksi kaupunkipuolueeksi
- Spekulaatio seuraajasta käynnistyy pian vaalien jälkeen – mahdollisia seuraajia ovat Minja Koskela, Hanna Sarkkinen tai Jussi Saramo

”Näin suomenruotsalaisena on aina ollut yksi suomenkielinen sanonta, joka on viehättänyt minua aika paljon. Se on niin outo. Se on ’vituttaa kuin pientä eläintä’.”

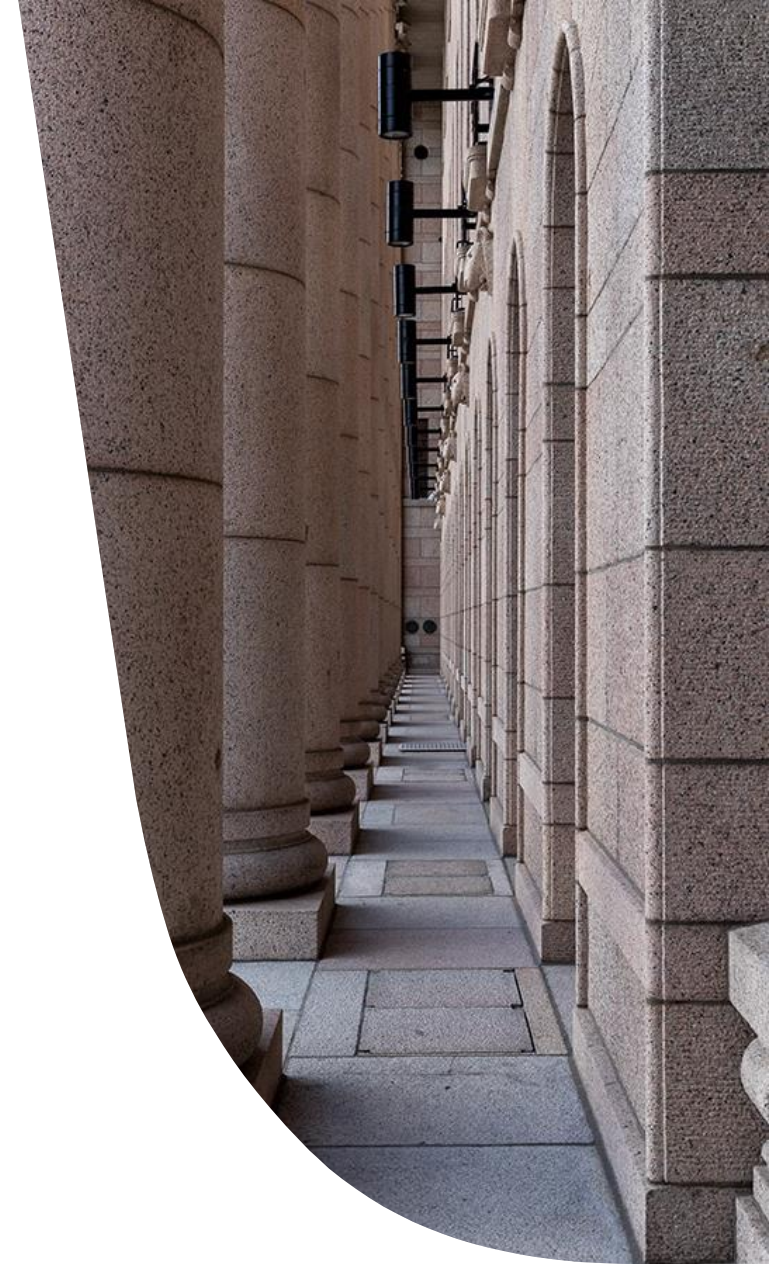
– puheenjohtaja Li Andersson

Vasemmistoliiton ääniharavat

Ehdokas	Vaalipiiri	Äänimäärä
Li Andersson	Varsinais-Suomi	18 122
Minja Koskela	Helsinki	10 060
Hanna Sarkkinen	Oulu	6 692
Mai Kivelä	Helsinki	6 182

Miten tästä eteenpäin

- Suurimman puolueen, Kokoomuksen puheenjohtaja Petteri Orpo nimetään huomenna eduskuntapuolueiden toimesta tunnustelijaksi – esittää kysymykset ja vastauksia odotetaan maanantaiksi – yhteinen jättämistilaisuus vai kukin erikseen
- Etukäteen vahvin hallituspohja Kokoomus + Perussuomalaiset + RKP + Kristillisdemokraatit – sinipuna Kokoomus + SDP + RKP + Vihreät epätodennäköisempi – Keskusta linjannut itsensä oppositioon, ehkä myös Vihreät

Miten tästä eteenpäin

- Hallituksen muodostaja Orpo ilmoittaa pohjan ja hallitusneuvottelut käynnistyvät – luvassa vaikeat neuvottelut ja voi ottaa aikaa – talous, velka, verot, maahanmuutto, EU-linjaukset, hallinto, rikoslainsäädäntö, markkinakysymykset (Alko, rautatiet, apteekit, Veikkaus)
- Edessä vaikea vaalikausi ja vaikeita päätöksiä – 90 % mediasta asettuu oppositioon – hallituksella pitää olla vahva missio ja parkkiintunut kantti